

■ **سال بیست‌ و هشتم** ■ **شماره ۷۸۷۴** ■ **چهارشنبه** ■ **۲۵ اسفند ۱۴۰۰**

ایران

صاحب امتیاز:
 خبرگزاری جمهوری اسلامی

آدان شهر ۱۳/۱۳ | آذان مغرب ۱۸/۳۰ | نیمه شب شرعی ۲۳/۳۱ | آذان صبح فردا ۴/۴۹ | طلوع آفتاب فردا ۶/۱۳

امام علی (ع):

کسی که غیبت می‌کند منغورترین خلق الله در نزد خدا است.

سخن روز

میزان‌الحکمه،ج۱،ص ۴۳۳

نگاره فرهاد آرام‌راد

قصه مهاجرت، رنج مهاجران

جنگ در اوکراین و مخابره تصاویر قربانیان جنگ، دوباره توجه ما و جامعه جهانی را به جنگ و پیامدهایش جلب کرده است. در سالی که طالبان در افغانستان و عربستان سعودی در یمن، زنان و کودکان را کشته یا آواره و خانه‌ها و شهرها را نابود و ویران کرده‌اند، جنگ، خشونت و آوارگی بیش از هر زمان دیگری به ما نزدیک بوده است. تماشای تصویر زنان، مردان و کودکانی که از آتش درگیری‌ها در شهرهای اوکراین می‌گریزند تا در اروپا پناه بگیرند غمبار و دردناک است. نمایش «بیجه» به کارگردانی افسانه ماهیان که در ایران اجرا می‌شود، اشاره‌ای به همین موضوع دارد. نمایش، روایت تلاش سه زن برای حفظ یک نوزاد است. زنی از افغانستان، دیگری از لیبی و زنی از کردستان عراق. نویسنده، مواجهه پناهجویان با مأمور کمپ را نقطه‌ای برای بیان درد ورنج‌هایی قرار می‌دهد که در این سال‌ها، زنان جنگ‌زده با آن روبه‌رو بوده‌اند؛ زنانی که با خشونت با آنها رفتار شده و روح و جانشان زخمی است. از این منظر «بیجه» اثری محترم و شریف است، اما متن آن کشدار و سوزناک است، بویژه در آغاز نمایش و دیالوگ‌هایی که بین مینا (فاطمه معتمدآریا) و مأمور (مهران نائل) رد و بدل می‌شود. آهسته آهسته قصه پیش می‌رود و کارگردان، جهان تیره زنانی را که به آنها تجاوز شده یا برای رسیدن به نقطه‌ای امن، تلخی‌های بسیاری را پشت‌سر گذاشته‌اند، ترسیم می‌کند. موضوع آنگذر نگان‌دهنده است که روایت بخش‌هایی از آن از زبان شخصیت‌ها، تماشاگر را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.حسی که پس از تماشای «نامه‌های عاشقانه از خاورمیانه» (کیومرث مرادی) تجربه کرده بودیم، ستاره «بیجه» فاطمه معتمد آریا است که سه نقش بازی می‌کند و قابل پیش‌بینی است که تماشاگرش را تحت‌تأثیر این حضور قرار بدهد. طبیعی است بازیگری با قدرت او، در قالب سه زن رنج کشیده و زخم خورده، سه زن که یکی قدرتمند و مستقل (زن کرد ایزدی)، دیگری زبان بسته و تنها (زن افغان) و آن دیگری عاصی و پرخاشگر (زن لیبیایی) است، باورپذیر باشد و بیداند که چگونه این سه زن را زندگی کند. «بیجه» نمایش امروزی است و درست در زمانی روی صحنه رفته که نمی‌توان رنج و درد زنان افغان، کودکان بیگانه و آوارگان اوکراینی را نادیده گرفت. اگرچه تفاوت رسانه‌های غربی در پوشش آنچه جنگ در اروپا به وجود می‌آورد با آنچه جنگ در خاورمیانه و کشورهای اسلامی رقم زده متفاوت است؛ اما «بیجه» صدای همین جماعت خاموش یا انسان‌های بی‌پنا تنها است. «بیجه» از مهاجرت، رؤیا نمی‌سازد، از غرب، کعبه آمال نشان نمی‌دهد و نوزاد زیبایی را که چشم‌های مثل الماس دارد به زنی ایرانی می‌سپارد. به زنی که آینده‌وفردا را بسازد، زنی دور از وطن، که می‌خواهد صدای زنان همه جهان باشد؛ همه زنانی که به جای مادری، عاشقی و زندگی کردن در آتش جنگ افزوزان سوختند و بسیاری از آنها فراموش شدند. صدای کودکان بی‌ شماری که در انتهای نمایش، کفش‌هایشان از زیر شن‌های ساحل پیدا می‌شود. «بیجه» ادای دین به همه قربانیان جنگ است؛ خواهان و برادران ما در همه جهان. همه آنانی که دیروز، امروز و فردا، سرنوشته‌شان با آتش جنگ، گره خورده است.

بینش و موسیقی

میرعلیرضا بزوهنگار،نایق نقی پژوهشگر تاریخ موسیقی ایران

اکثریت آثار قلمی و لسانی شادروان زنده یاد دکتر سید تقی بینش فرزند حاجی میرزا علیعلی‌رضا رکن التولیه و طلیعت الملوک دفتری متولد مشهد از شاگردان استاد علی اکبر خان شهنشازی و سلیمان روح‌افزا بود که طی سال‌های نه مربوط به موسیقی، بلکه مربوط به علایق ویژه فرهنگی است که تربیت علمی و ادبی قدیمی داشتند مثل مباحثی چون فقه‌العفه، متن شناسی، جغرافیای تاریخی مشهد و حاشیه‌نویسی «ایرج افشار از زحمات او درباره کتابی چون «نتیجه‌الدوله» یاد می‌کند. اهمیت این مقالات به هیچ‌وجه کمتر از مقالات او درباره موسیقی و موسیقیدانان نیست و شاید بیشتر هم باشد. خوشبختانه به همت رضا مهدوی مجموعه مفصلی از کتاب‌ها و مقالات و سخنرانی‌ها و غیره در جلد اول این کتاب گردآوری شده و اینجانب توفیق ویرایش را عهده دار بوده‌ام. بینش از سال‌ها قبل علاقه به تصحیح و چاپ متون موسیقی ایران داشت، ولی مشغله‌ها متعدد اداری نبود و مشوق و امکان برای چاپ مانع این مهم شده بود. در آن دوران، گذشته از حاج مهدی قلی‌هدایت (مخبرالسلطنه)، رُخُل نامی سیاسی و موسیقی شناس قدیمی، کسی به متون کهن علاقه‌ای نداشت. همچنین رابطه موسیقیدانان ایرانی با هر گونه متن قدیم و جدید عملاً قطع بود. آنان جز به مهارت عملی هر چه بیشتر در نوازندگی و خواندگی و مجلس‌آرایی و تدریس و احیاناً در جست‌وجوی ملودی‌های زیباتر به چیز دیگری فکر نمی‌کردند. یکی دو تن موسیقیدان فرهیخته برای خود نورات

تلفن: ۸۸۷۶۱۷۴۰
تایمر: ۸۸۷۶۱۴۵
ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۳۱
روابط عمومی / نشانی: تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
مندوق پستی: ۵۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ / امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰

چاپ: شرکت چاپ جام‌چم / سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی، چاپخانه همشهری ۲

سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: درنده‌کوهیبانه ایبز ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ / پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
http://irannewsaper.ir

بابت فرمانده‌ای مثل خانم حدیدی

مرجان قمری: بازی کردن نقش شخصیت‌های معاصر کمی سخت است و برای من هم نگرانی‌هایی وجود داشت چون خاطراتی از خانم مرضیه حدیدی‌چ دیباغ وجود دارد و ممکن است که ناخودآگاه، مخاطبان دست به مقایسه‌زنند برای همین سعی کردم شخصیت مرضیه را به سمت فرمانده بودن ببریم، اول به این دلیل که مخاطب به عنوان فرمانده ایشان را بپذیرد چون اینجا ما تا به حال در ایران فرمانده زن نداشتیم کار را برآیمان سخته کرد. آقای شیخ ظادی دادم به من گوشزد می‌کرد که در ابهت یک فرمانده باشیم نه سرباز و فکر می‌کنم خانواده ایشان تا این‌جا، کار را پسندیده‌اند چون تا به حال نظر بدی نشنیده‌ام. خوب است که زنان ما شخصیت‌هایی مانند خانم حدیدی‌چ را الگو قرار دهند، چون یک‌سری الگوهایی در شبکه‌های اجتماعی و شبکه‌های ماهواره‌ای ارائه می‌شود که با فرهنگ، مذهب، اجتماع و در کل هیچ چیز ما سختی ندارد و باعث می‌شود جوانان ما در تعیین هدف و الگوی زندگی دچار سردرگمی شوند.

بخشی از صحبت‌های این بازیگر در گفت‌وگو با خبرنگار آنلاین درباره بازی در نقش مرضیه حدیدی‌چ دیباغ در فیلم «آتش در گلستان»

رئیس‌جمهور در آیین اختتامیه سی و نهمین دوره جایزه کتاب سال:

کتاب از جلوه‌های مهم جهاد تبیین است

در بخش تاریخ «رضانام تار ضاخان: زندگینامه رضاشاه پهلوی» تألیف هدایت‌الله بهبودی کتاب برگزیده سال شد

گزارش روز

گروه فرهنگی: رئیس‌جمهور در آیین اختتامیه سی و نهمین دوره جایزه کتاب سال، جهاد تبیین را آن نوع نگارش و پژوهشی خواند که دشمن را مقابل خود ببیند و تأکید کرد: «نویسندگان باید با کسانی که روایت جمهوری اسلامی و مجاهدانش را مکتوم می‌خواهند، مقابله کنند.» به گفته رئیس‌جمهور در امتداد مسأله عدالت در بیان، باید به سراغ نگارشی رفت که دشمنان اسلام و ایران آن را نمی‌پسندند؛ نگارشی که در بیان حقیقت چهره دشمن باشد، همان چیزی است که دشمن به آن حساسیت نشان می‌دهد.

■ **جایزه کتاب سال، محملی برای کشف استعدادهای برتر**
صبح روز گذشته به میزبانی تالار وحدت، آیین اختتامیه سی و نهمین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی و نهمین دوره جایزه جهانی کتاب سال با حضور آیت‌الله وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، «محمد مهدی اسماعیلی» و حمید پارسائیا، دبیر علمی جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران و «محمدعلی زلفی گل» وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، «احمدعلی حدیدی» دبیر علمی بیست و نهمین جایزه جهانی کتاب سال، «علیرضا مختاریپور» رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران و همچنین جمعی از اهالی کتاب و منتولیان فرهنگی کشور برگزار شد. در این برنامه که با حضور رئیس‌جمهور برگزار شد، آیت‌الله رئیسی گفت: «رویداد کتاب سال جمهوری اسلامی ایران بجز ایجاد ارتباطات علمی، فرهنگی و اجتماعی می‌تواند محملی برای کشف استعدادهای برتر و در نتیجه میدان دادن به آنها باشد تا هرچه بیشتر شاهد رشد فرهیختگان در کشور باشیم.» وی ادامه داد: «به رغم پیشرفت‌هایی که در فضای سایبر و دیجیتال صورت گرفته، کتاب همچنان جایگاه خودش را حفظ کرده است و این فضا در اصل بدل به محلی شده برای انتقال مضمون کتاب‌ها تا مخاطبان، بیشتر با منابع آشنایی پیدا کنند. بنابراین کتاب به‌عنوان یک ارتباطی بین تمدن‌ها و فرهنگ‌ها است و بهترین راه برای شناخت شخصیت‌ها.» رئیس‌جمهور تصریح کرد: «کتاب و کتابخوانی نقش مهمی در تثبیل سیاسی، فرهنگی و اقتصادی دارد و نقش آن در شناخت نظریات علمی مهم است. هم امام راحل و هم رهبر معظم انقلاب با تشویق محققان و حضور در نمایشگاه‌های کتاب و سیره عملی‌شان در کتابخوانی باعث دلگرمی اهالی قلم شده‌اند.» آیت‌الله رئیسی در ادامه با تأکید بر ایجاد و ابداع مفهوم «جهاد تبیین» توسط مقام معظم رهبری، ادامه داد: «یکی از جلوه‌های مهم موضوع جهاد تبیین، کتاب است. کتاب نقش مهمی در روشنگری برای نسل‌ها نسبت به رویدادها دارد. آزادی بیان همواره در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران مورد تأکید بوده است، اما در کنار آن عدالت در بیان نیز اهمیت ویژه‌ای دارد.»

رئیس‌جمهور تأکید کرد: «در آیه شریفه انْ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ» باید قدت کرد که هر مسطوری مورد قسم خداوند متعال نیست. این مسطوری مورد قسم است که بیان بخت انسان و بیان معارف الهی باشد. هر بیانی قطعاً مورد قسم حضرت حق تبارک و تعالی نیست. بیانی که عدالت، معنویت و اخلاق را در جامعه احیا کند مهم است و باید به آن پرداخته شود. اگر بیانی زمینه‌های بی‌اخلاقی را در جامعه فراهم کرد، مورد قسم نیست.

با ابهت فرمانده‌ای مثل خانم حدیدی

این مدعیان در طلبش بی‌خبرانند
کاتر که خبر شد خبری بازی‌نامه

سعدی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در آیین اختتامیه سی و نهمین دوره جایزه کتاب سال:

خودکفایی در تولید کاغذ از اولویت های دولت است

محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هم از جمله سخنرانان این مراسم بود. وی با تأکید بر این که خودکفایی در صنعت نشر و تولید کاغذ اولویت دولت است از فعالیت‌های متنوع در حوزه نشر و کتاب برای آینده خبر داد و گفت: «دولت مردمی از ابتدا تلاش کرد تا پایه‌های اقتصاد به فرهنگ و هنر توج هم جدی شود از این‌روان ابتدای دولت در این حوزه شاهد ارتقا و تلاش چشمگیری هستیم.» عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان اینکه برای حوزه کتاب، فعالیت‌های متنوعی مدنظر قرار گرفته است، تلاش برای خودکفایی در صنعت نشر و تولید کاغذ را از اولویت‌های این دوره وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت مردمی عنوان کرد و گفت: «تلاش این است تا پایان سال ۱۴۰۱ تا ۸۰ درصد به خودکفایی در حوزه کاغذ برسیم.

تلاش می‌کنیم همه کارهایی را که برای تولید ارزان کتاب و حوزه نشر لازم باشد مدنظر قرار داده و با جدیدت دنبال کنیم.» عضو کابینه دولت مردمی اظهار داشت: «با وجود شیوع کرونا، کار بزرگی که دولت مردمی انجام داد، تلاش برای تعطیل نشدن برنامه‌های دوره نمایشگاه مجازی کتاب تهران برگزار شد که در دوره دوم یک میلیون و ۳۳۱ هزار نسخه کتاب فروخته شد و این کتاب‌ها به‌صورت رایگان به ۲ هزار و ۹۷۵ روستا و یک

هزار و ۲۶۵ شهر ارسال شدند که اتفاقی کم‌نظیر بوده است.» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اضافه کرد: «با تمهیدی که در ستاد ملی مبارزه با کرونا دیده شده، ان‌شاء‌الله نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در سال ۱۴۰۱ به‌صورت حضوری برگزار خواهد شد. در این چندماهه که از فعالیت دولت مردمی می‌گذرد، شاهد برگزاری جایزه ادبی جلال آل احمد و جشنواره شعر فجر بودیم و این سومین رویداد مهم فرهنگی بود که با دقت و جدیت فراوان و داوری‌های علمی انجام شد.»

■ **مسیر علم از کتابت می‌گذرد**

در بخش دیگری از این مراسم، «حجت‌الاسلام حمید پارسائیا»، دبیر علمی سی و نهمین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی نیز گفت: «رورد علم در عرصه فرهنگ و تمدن و وابناشت آن از مسیر کتابت می‌گذرد و از این طریق هویت بین‌الذهانی پیدا می‌کند. این دو جایزه یکی از آنها به حوزه جمهوری اسلامی و دیگری به تلاش‌های متحققان در حوزه بین‌المللی اختصاص دارد و پاسداشت حریم فرهنگ ایرانی اسلامی در درون و خارج از مرزهاست.»

برگزیدگان سی و نهمین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران

۳:

۳:

در بخش فلسفه و روان‌شناسی دو کتاب زیر به‌صورت مشترک در بخش ترجمه انتخاب شدند، «پرسش وجود: بر گردان و شرح درآمد «وجود و زمان»»، مارتین هایدگر، ترجمه و تحقیق سیدمحمدرضا حسینی‌بهبشتی و زینب انصاری نجف‌آبادی از نشر علمی و «جستاری» در خصوص «فهم در تبعید: مجموعه شعرا و کتب گروه لاچوردی، نشر مرکز.» نشر مؤلفه دین «ادب فنی‌ای مقربان: شرح زیارت جامعه کبیره» تألیف عبدالله جدادی املی، تحقیق و تنظیم: محمد صفایی، مجید حدیدی فر، احسان ابراهیمی، قنبرعلی صدقی، سعید بندعلی، نشر اسرا. در بخش فقه و اصول «موسوعه الفقه الاسلامی المقارن» تألیف گروه مؤلفان، زیر نظر سیدمحمد هاشمی شاهرودی، نشر «مؤسسه دایرة‌المعارف‌الفقه‌الاسلامی طبقاً لمذهب اهل‌البیت» در بخش تصحیح «موسوعه ابن‌فهد الحلّی، تحقیق و تألیف گروه محققان، زیر نظر جمیع‌الامام‌الحسین‌العلمی لتحقيق ثرات اهل‌البیت» (علیهم‌السلام)، نشر عطار. در بخش علوم خاص دو کتاب زیر به‌صورت مشترک انتخاب شدند، «منتهی‌الإدرک فی تقاسیم الافلاک: نخستین رساله جامع در هیات بظلمیوسی»؛ تألیف ابومحمد عبدالجبار خرّقی، تصحیح، ترجمه و پژوهش حنیف قلندری، زیر نظر حسین مصضومی همدانی، نشر مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب و کتاب «طبايع الخيوان» تألیف شرف‌الزمان طاهر المرزوی، تصحیح یوسف الهادی، نشر مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب. در بخش علوم کاربردی، دو کتاب زیر به‌صورت مشترک انتخاب شدند: «مبانی ارگونومی و مهندسی عوامل انسانی»؛ تألیف گروه مؤلفان، ویراستاران علمی: علی‌رضا چوپینه و

هادی دانشمندی، نشر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز. «از لسول تا سرتان، تألیف ارسلان جلیلی وعباس حاجی فتحعلی» نشر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی. در بخش ادبیات دو کتاب زیر به‌صورت مشترک انتخاب شدند: «عبد در تبعید: مجموعه شعرا و کتب گروه لاچوردی، نشر مرکز.» نشر مؤلفه مهر. «آئینماه، سروده‌عالیه مهرابی» نشر سوره مهر. در بخش پژوهش ادبی کتاب‌های «آذربایجان و شاهنامه: تحقیقی درباره جایگاه آذربایجان، ترکان و زبان ترکی در شاهنامه و پیگاه هزارساله شاهنامه در آذربایجان» تألیف سجاد آیدنلو، انتشارات دکنر محمود افشار؛ با همکاری سخن و کتاب «تلفظ در شعر کهن فارسی: بهره‌گیری از شعر در شناخت تلفظ‌های دیرین» تألیف وحید عیدگاه طرهبه‌ای، انتشارات دکتر محمود افشار؛ با همکاری سخن. در بخش متون قدیم «احسن‌القصص: قصه حضرت یوسف (ع)، از مترجمی ناشناخته از اواخر سده پنجم یا اوایل سده ششم»؛ تصحیح علی نوبدی ملاطی، انتشارات دکتر محمود افشار؛ با همکاری سخن. در بخش تاریخ و جغرافیا نیز دو کتاب زیر به‌صورت مشترک انتخاب شدند؛ کتاب‌های «داغ دلر» روایتی از تشییع بیکر سپهبد قاسم سلیمانی در ایران»؛ تألیف میثم امیری، ویرایش محمد مهدی عقابلی، نشر خط مقدم و «رضانام تار ضاخان: زندگینامه رضاشاه پهلوی» تألیف هدایت‌الله بهبودی، نشر مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی. در بخش کودک و نوجوان کتاب «زیست ایران» تألیف اردوان زرنیدان، نشر شرکت انتشارات فنی ایران و کتاب‌های نردبان، جایزه ویژه به پاس تلاش خستگی‌ناپذیر در

عکس نوشت

حجت‌الاسلام علی شالمو، مدیر مؤسسه فرهنگی کتاب‌رسان مشهد، بر اثر سانحه رانندگی درگذشت. او در سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان درس خوانده و از دانشگاه امیرکبیر در رشته مهندسی پلیمر فارغ‌التحصیل شده بود. او مؤسس مجموعه فرهنگی کتاب‌رسان بود. این مجموعه با شعرا «توزیع جهادی کتاب‌های شاخص مبتنی بر نرد فرهنکی: تا ۳۰ درصد تخفیف؛ با ارسال کم هزینه کشوری» و با هدف گسترش فرهنگ مطالعه در سرتاسر کشور از سال ۱۳۹۶ فعالیت خود را آغاز کرده است. مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی «ایران» درگذشت این فعال جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی را تسلیت می‌گوید.

بینش و موسیقی

موسیقی

■ **گردآوری**

■ **تدوین:**

■ **رضامهدوی**

■ **ناشر:سوره مهر**